

Fîl'a acést'a ese totu a opt'a di — Pretiulu pentru Austria pe anu 6 fl. v. a. pe $\frac{1}{2}$ de anu Tóte siodienile si baui de prenu
dar prenumeratiunile se primescu 3 fl. pe trei lune 1 fl. 50 cr.; pentru alte tieri : pe anu meratiune sunt de a tramite la Re
in tóte dilele. 7 fl. 20 cr. pe $\frac{1}{2}$ de anu 3 fl. 60 cr. pe trei lune 1 fl. 80 cr. dactiune: Strat'a lui Leopoldu Nr. 33

Unu scandalu din Torontalu.

Dieu, aceea-e chiaru scandalu,
Ce se 'ntempla 'n Torontalu, —
Câ ci romanii de pe-aici
Totu taceau ca unu ariciu. —
Totu taceau, adancu dormiau
Si cu-aceea se faliau,
Câ romanii 'n Torontalu
Dormu ca cei de prin Satmaru...
Dreptu aceea pan' acumu
Nu au pré facutu ei fumu.
N'au facutu ei sfara 'n tiéra
Ca sê fia de ocará ;
Si voindu a traí bine
Cu semintiele straine,
N'au alesu ei deputatu
Vre unu romanu adevveratu,
Ci-au alesu totu vre-unu magiaru
Chiaru ca fratii din Satmaru...
Astfelu aste comitate
Câ suntu fôrte luminate,
Demne pentru libertate
(Dómna sfinte si 'ndurato
Nu ne duce in pecate!)
Fost'au totu cu gandulu bunu,
Inse-acuma — ce sê spunu?!
Ce sê dicu de-acelu scandalu,
Ce-lu vediui in Torontalu?...?!
(S'au lasatu dór' de Satmaru?...?!
S'au lasatu abunaséma
Si acuma dieu, mi-e téma,
Câ vomu fi totu de rusine
Pe la curtile straine....
(Nu te teme, câ e bine!)

Dieu, me temu c'omu fi de-ocara,
De ni-a merge vestea 'n tiéra...
(Ba eu credu câ chiaru ve spêla!)
Chiaru audu câ toti vorbescu
Si de-a rendulu lu hulescu
Pre poporulu romanescu,
Pre poporulu luminatu
Din acestu bunu comitatu,
Câ de ce si-a pusu elu truda
Spre a fi — „o massa cruda“
Si-ascultandu de 'nsielatori
S'a facutu tulburatoriu,
Si facêndu ce nu e iertatu
Pacea buna-a tulburatu...
(Dóra-aveti de deputatu
Vre-unu romanu adevveratu?!)
Unu-aru fi, ce aru mai fi,
Inse acuma suntu chiaru tri.
Trei romani adevverati
S'au alesu de ablegati,
Trei romani in Torontalu...
Toti dicu cumca e scandalu!
Toti acuma potu se dîca,
Camu cadiutu in grea ispita,
Câ poporulu luminatu,
Ce-a fostu bunu si pré laudatu,
Astadi e de totu stricatu,
Si punendu atât'a truda,
Deveni o massa cruda...
Fratiloru de prin Satmaru,
Voi romani, cu semtiu magiaru,
Invetiati din astu scandalu
Ce-lu vediui in Torontalu!

Regusié'a domiloru.

Cunosc eu unu domnu mare,
Ma póte si mai multi,
Pe carii fara stare
Trei dîle sê-i asculti,
Asié-ti vorbescu cu gele,
Si plangu candu povestescu:
Cum suferé 'n dorere
Poporulu romanescu...
Si frate, — gur'a mare
Ce-atátu de mandru-a dîsu,
Adese — de mirare! —
O vedi câ — s'a inchisu.

S'a inchisu, — dar cine scie
Din tactu cumu a esîtu?..
Deochi? sêu ce sê-i fia,
Câ-odata-a regusîtu?!

Acuma vre-o trei dîle
Unu ventu batú — „de susu“...
De atunci vedu cu 'nuimire,
Câ glasulu — i-s'a dusu...

Multi striga cu taría
Câ domnii ne-asuprescu, —
Si dandu-li-o domnía
De-odata regusiescu!

Scrisorile lui Pacala către Tandala.

Frate de cruce!

Tacerea e mormentala. In toate partile se asiedia valurile — vinului si rachiei remase de la alegeri. Alegatorii ostentati de greutatea — strigărilor, regusiti, odihnescu. Deputatii caduti, — in cugete mari si nepreceptate, fumandu, se inhólba la nimica — adeca la pung'a gola si tristulu rezultat. Deputatii alesi, se primbla prin casa cu pasi rari rodiendu la unghie si murmurandu câte un'a, facandu planuri mari pentru viitoriu. Toti tacu, toti suntu cufundati in cugete. O se folosescu dara si eu tacerea ast'a spre a-ti mai impartesi acele, cu cari ti-am ramasu detoriu din cauza cá — nu poti toate odata.

Mai antaiu dara ti-oiu spune, cá alegerile in toate locurile s'au intemplat in ordinea cea mai buna, — dintre romani n'a moritu nici unulu.

Nemesii, se intelege de sine, cá nu s'au amestecatu cu iobagii, inse — au beutu la olalta. Fost'au unu tēgu cátu nu poti avé idea. Unulu si-vindea caracterulu pentru speranti'a unui postu, altulu si-vindea nationalitatea pentru de a poté intrá in vectoriu la atare „megbukott fertály mágas“ — de lingatoriu de blide. Altulu éra uitandu-se de *patra-firulu* si *prescur'a* romana — ragusitu sbierá cu „Eljen!“

Sé vorbesce, cá romanii din cottulu Huniadorei nu au participatu la alegeri, si cari a fostu dusi cu forti'a, a votatu pre Domnedieu, Imperatu s. c. l. Dar ast'a nu e chiar adevaratu, cá eu cu ochii mei am vediatu pana candu Crainicu a bagatu votulu in urna. Sunt acolo inca cati-va, fara i lasu asta data, cá-ci nu li sciu numele sé-i potu trece in catastihulu dr...

Aru trebui sé lasu acestu obiectu si in tacere sé ne furisiamu prin lumea larga. La noi luptá alegeriloru s'a finitu cu resultatu neasceptatu. Toti romanii a aretatu putere si vointia.

Eri me primblai pe malulu Dunarii si aruncandu privirea peste elu, diarii muntele St. Gerardu,

— dar sé nu cugeti, cá santulu acesta a fostu ruda cu Gerard de la Beinsiu, acel'a a fostu mai cu minte cá-ci a saritu, pana candu celu de la Beinsiu — a picatu.

Dar eram sé trecu la altu obiectu. Diarindu muntele neclatinatu mi-adusei aminte de iubitul nostru Vladu. In momentul urmatoriu facui comparatiune intre ambii.

Cum?

Precum muntele acest'a a fostu si este o sentinela peste Dunarea liniscita, si precum acestu munte e fal'a regiunii acesteia, cá-ci imbetranitu-i crescetu e incununatu cu muri, — asié si vitezulu si bravulu nostru anteluptatoriu Vladu e unu scutu alu — pronunciamentsiloru.

O! alegerea lui a fostu ceva grandiosu. Atat'a abnegatiune, zelu si focu nu a desvoltatu elu nici atunci cand a vorbitu la conferinti'a tienuta cu carbunele de la Saculu.

Elu a primitu — dupa ce a fostu alesu — program'a nationala. Mirare, cá *ambitiunea* lui personala nu-lu lasá, dar caus'a nationala invinse.

In astfelu de cugete ajunsei la podu. Cand dam sé me intoreu intelnii pe mandiuulu de la... Voiam sé lu-intrebu despre un'a alta, dar elu diése, cá sé grabesce si nu a statu de a vorba cu mine..... Mersei a casa, si veni la mine fratele Mand'a. Mi o spuse o noutate vechia:

— Apoi frate — mi diése Mand'a — hasna cá ungurulu n'are parechia, cá face lucruri totu minunate. Eri am fostu la tabl'a semptemviralu. Aici, parintii invetiati, a respinsu recursulu Federatiei, dovedindu cá legea nostra de presa nu are parechia in liberalitate.

Ti-asiu scrie mai multe, dar Mand'a me intrista. Te lasu acuma pana cu alta ocaziune, si pana atunci Domnedieu te ferésca de legea de presa unguresca, cá-ci acela n'are parechia.

Remanu alu teu

frate de cruce
Pacala.

Talmesiu-balmesiu.

Istoriór'a acést'a s'a intemplat in confiniulu militarulu.

Unu preotu óre-care chiamandu la sine pe o femeia, carea parasise pe barbatulu ei, i diése:

— Tu draga Paraschevo, te-am chiamatu sé-ti spunu, ca numai decátu sé mergi a casa la barbatulu teu, — cá déca nu vei voi sé faci acést'a cu bun'a, te voi silí sé mergi.

— Ba, parinte, respunse nevést'a, nu e sila, cá de mi-ar fi mie sila, atunci ar trebui sé fia si la títórea sfintiei tale sila, sé mérga si ea la barbatulu ei, carele inca traesce.

Ast'a inca s'a intemplat pe acolo unde-va.

Unu poporanu merse la pop'a din satu, ca sé-i cunune fetiorulu cu o féta fecióra.

— Nu potu, respunse pop'a, cá-ci intre teneri este ce-va nemotenia.

Indesiertu poporanulu dícea, cá nu sunt ruditi, pop'a respundea necontentitu, cá nu póte, cá-ci intre ei este nemotenia. Atunci popranulu i diése:

— Dar cum sfintí'a ta cu feciorulu dtale tieni dóue sorori, déca dtale ti-este slobodu, de ce pe noi sé ne opresci.

Auditi acolo, ce inventiune minunata!

Protopopulu Timisiórei, dlu Meletie Dreghiciu, in respunsulu seu in care se escusa, cá pentru ce a recomandatu romaniloru s'aléga deputatu pe ministrulu Gorove, díce, cá acest'a e protectorulu tenerimii romane.

Ast'a n'a mai dis'o nimene.

Pre unde ar poté descoperi dlu Dreghiciu

vr' unu teneru romanu, pe care l'a ajutoratu candu-va ministrulu Gorove.

Déca ministrulu Gorove ar fi sciutu, câ prot'a romanu de la Timisiór'a i este unu cortesiu atât de zelosu, atunce de buna séma l'ar fi adusu pe tempulu alegeriloru la Pesta.

Atunce dóra Gorove n'ar fi cadiutu.

Audíti inca una!

Prot'a Dregheciu díce, câ elu ca preotu e omulu regimului.

Óre pentru cine esistu preotii? Pentru regimu séu pentru poporu.

Regimulu lu-platesce pe dsa, séu poporulu?

In septeman'a trecuta faimosulu secretariu de la Lugosiu, Olteanu-Schönbach érași a tienutu o vorbire in sala comitatului in favórea lui Szende.

Romanii se mira de aceste productiuni monstruóse, inse Olteanu díce:

— Sic itur ad — — canonicatum!

Depesie telegrafice.

Cetatea-mamaligariloru. Bucuria mare. Toti suntemu insufletiti de — spritulu natiunalu. La alegere Jóska bátsi a trantitu pe fostulu deputatu, pe carele n'amu voitu sé-lu mai alegemu, câ-ci nici dinsulu nu solicitá procesele la tabl'a regésca pe tempulu candu éra deputatu la Pesta.

Lugosiu. Éta o noutate importanta pentru literatur'a natiunala! Chiar acuma audii, câ parintele Olteanu a otaritu a tipari tóte cuventările sale faimóse, câte a tienutu si va mai tiené in onórea lui Szende.

Timisiór'a. Pe aice s'a latitu scirea, câ ministrulu Gorove vré sé numésca pe prot'a Dregheciu telegrafistu onorariu, in semnu de recunoscintia pentru ostenele facute in interesulu escelentiei sale.

Aradu. Constantini s'a alesu de vice-comite cu mare majoritate de voturi. Bucuria extraordinaria intre — unguri.

Naseudu. Sé pregatesce unu banderiu impasantu pentru primirea lui Zsiga bátsi. In banderiu voru luá parte toti cei doi, carii au votatu pentru dsa. Pentru Hoszú Elek asísdere s'a pregatitu unu banderiu, inse alegatorii acestuia s'au bolnavitu toti pana 'ntr' unulu.

Ciacova. Se díce, câ protopopulu Seimanu ar fi rogatu pe Iváskovits, câ déca acest'a in dieta va mai protestá in contra deputatiloru romani, sé binevoiesca a spune, câ totu asié simtiesce si prot'a Seimanu, pentru câ acest'a a cortesitu pentru elu mai multu.

Maremuresiu. Deputatii nostri numai in aceea se deosebescu unulu de altulu, câ unulu e mai mare deákistu decâtu celalaltu, — intr'aceea amendoi sunt romani mari.

Satumare. S'a tienutu o conferintia, in care s'a decisu, ca la alegerile vietórie sé nu mai fimu pasivi, ci toti sé lucrámu pentru candidatii — magari, câ-ci aceea au parale.

TANDA si MANDA.

T. Cum n'am sciutu!

M. Ce?

T. Câ ne-amu fi potutu alege deputati si noi.

M. Unde?

T. La Nasendu.

M. Cum asié?

T. Tu ai fi votatu pentru mine intr'unu cercu, ér in celalaltu asiú fi votatu eu pentru tine.

M. Apoi cum amu fi intratu in dieta cu dóue voturi?! Aru fi risu lumea de noi!

T. D' apoi si Zsiga bátsi are numai dóue voturi, totusi va intrá. Lui nu-i pasa de risulu lumei, ma inca elu ride de lumea cea prósta.

T. Frate Mando!

M. Ce minciune vrei sé-mai spui?

T. Las' sé fia minciuna, dar ti-o spunu, câ romanii de la Sibíiu au mai fondatu unu fondu, care cu totu dreptulu se póte numi „fondu extraordinariu,” — séu sé te pricepi mai bine: „fondu compusu din cafea si zaharu.”

M. Hahaha! Tu de buna séma esti frate de cruce cu Spiridusiu, de sciisi asemenea secrete! D'apoi én spune-mi, ce felu de clasa de ómeni a fondatu fondu acél'a?

T. D'apoi aceea, carii vreu sé intre in tagm'a popésca.

M. Frumosu! De buna séma *initiativ'a* e de la celu mai mare!

Epistol'a lui Pista catra Cogalniceanu

Domnúle minister!

Mare este a mea bucuria. Acuma vedu, câ nu numai noi suntemu civilisati, ci si dvóstre.

Pan'acuma la dvóstre alegatorii nu se poteau servi de supremulu loru dreptu constitutiunalu, de a se bate bine — ca la noi.

Acuma inse vedu, câ si la dvóstre se potu bate alegatorii intocmai — ca la noi.

Si meritulu pentru introducerea acestui frumosu dreptu constitutiunalu se cuvine dtale.

Te felicitu dara din tóta anim'a!

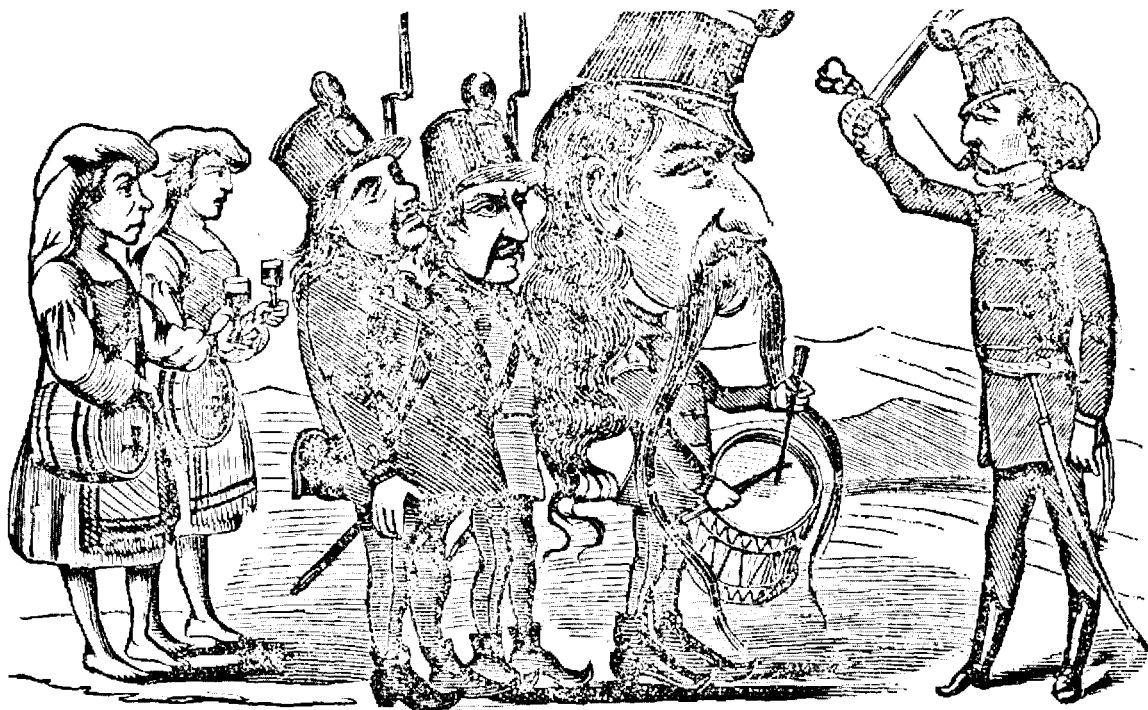
Pista.

Post'a Gurei Satului.

Sibíiu. Ce-mi pasa mie de respectivii, ori postescu ori ba! Fia numai ómeni onesti si romani buni, apoi mance ce voru vré si ce voru avé!

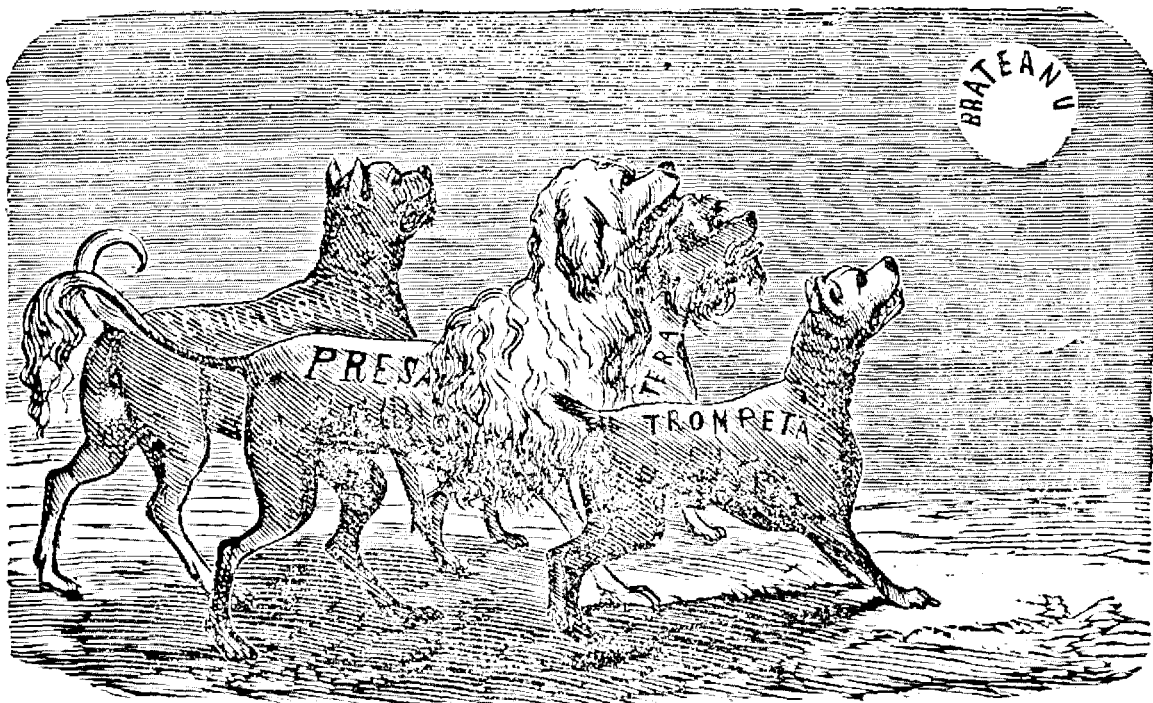
„**Renegatii.**” A sesitu chiar la incheierea numerului presinta. Vou cati-o, si de va poté, va urmá in nrulu venitoriu — sub alu doile titlu.

Din cause neaternătorie de noi.

Déca în viitoriu óre-care numeru din fói'a acést'a n'ar poté esí „din cause neaternătorie de noi,” — onorabili cetitori sê întieléga, cá în septeman'a aceea Gur'a Satului, dimpreuna cu Tanda si Manda, ca honvedi, au trebuitu sê steie totu la esercitiu.

Canii latratori.

— Latrati, latrati, cá-ci latratulu caniloru nu s'aude în împarti'a ceriurilor.

Proprietariu, redactoru respundiatoriu si editoru: Iosifu Vulcanu.

Cu tipariulu lui Emericu Bartalits în Pest'a.